

Asia: VN/15033/2026

Asetusluonnos rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1. Yleiset kommentit ehdotuksesta

.

Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta muuttuu 1.1.2027. Lain muutoksen johdosta sovittelun järjestämisvastuu siirtyisi Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta Oikeuspalveluvirastolle. Muutoksen johdosta valtioneuvoston asetusta rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta on syytä päivittää. Laki tulee voimaan 1.1.2027. Asetuksen esitetään tulevan voimaan samanaikaisesti lain kanssa.

2. Kommentit neuvottelukuntaa koskevasta ehdotuksesta

.

Valtakunnallisen kehittämisen tueksi ja yhteistyön edistämiseksi ei olisi esityksen mukaan tarvetta antaa säännöksiä neuvottelukunnasta, vaan valtakunnallisesta yhteistyöstä huolehtiminen toteutuisi tarkoituksenmukaisemmin siten, että Oikeuspalveluvirasto huolehtii tarpeen mukaisen yhteistyön organisoimisesta. Jos myöhemmin havaitaan, että neuvottelukuntamuotoiselle yhteistyölle on edelleen tarvetta, se on lain mukaan edelleen mahdollista.

Valtakunnallinen yhteistyö olisi jatkossa osa Oikeuspalveluvirastolle kuuluvaa sovittelun kehittämis-, ohjaus- ja seurantatehtävää. Yhteistyöstä on tarkoitus sopia lisäksi oikeusministeriön ja Oikeuspalveluviraston tulossopimuksessa. Viranomaisten keskinäisestä yhteistyöstä säädetään myös hallintolaissa. Sovittelun osalta yhteistyökumppaneita ovat palveluntuottajien ja sovittelijoiden lisäksi erilaiset järjestöt.

Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännösten mukaan rikosasioiden sovittelun neuvottelukunta jatkaa kuitenkin esityksen mukaan toimikautensa loppuun asti siinä kokoonpanossa kuin valtioneuvosto on sen 31 päivänä heinäkuuta 2025 tekemällään päätöksellä asettanut. Neuvottelukunta on asetettu ajalle 1.8.2025 - 31.7.2028.

Helsingin kaupunki on antanut lausunnon 25.11.2025 pormestarin päätöksellä §59 oikeusministeriölle rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja

Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta koskevasta hallituksen esityksen luonnoksesta, jossa Helsingin kaupunki totesi laajasti, että hallituksen esitys luonnoksesta on hyvin perusteltu ja kannatettava

Helsingin kaupunki yhtyy esitykseen, jossa Rikosasioiden sovittelun neuvottelukuntaa koskevat pykälät kumottaisiin ja valtakunnallinen yhteistyö toteutettaisiin neuvottelukuntamuotoisen yhteistyön sijasta vapaamuotoisesti. Jatkossa valtakunnallisen kehittämisen tueksi ja yhteistyön edistämiseksi ei olisi esityksen mukaan tarvetta antaa säännöksiä neuvottelukunnasta, vaan valtakunnallisesta yhteistyöstä huolehtiminentoteutuisi tarkoituksenmukaisemmin siten, että Oikeuspalveluvirasto huolehtii tarpeen mukaisen yhteistyön organisoimisesta ja muodoista, joiden tulisi olla joustavia ja ketteriä. Tällä tarkoitetaan sitä, että yhteistyössä ovat mukana kulloisenkin tilanteen tai kehittämiskohteen kannalta keskeiset tahot, jotka ovat sitoutuneet toimintaan. Helsingin kaupunki pitää myös tärkeänä sitä, että toimintaympäristön muutoksiin voidaan reagoida nopeasti ja tilanteen edellyttämällä tavalla. Käytännön kokemusten mukaan eri asioissa tarvitaan erilaisia kokoonpanoja, kokoontumistiheyttä ja erilaisia yhteistyön muotoja.

3. Kommenttinne muista ehdotuksista

.

Helsingin kaupungilla ei ole lausuttavaa esityksen muista muutoksista koskien vähäisiä hallinnollisia ja teknisiä asetusmuutoksia.

Siimessalmi Suvi
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia - sovittelutiimi